

Regeling van de leertijd

*Advies over het voorontwerp van besluit van de
Vlaamse Regering tot regeling van de leertijd*

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel
T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Advies op vraag van Hilde Crevits, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw op 2/10/2020

Uitgebracht door de Raad Secundair Onderwijs op 27 oktober 2020 met eenparigheid van stemmen

Vorbereiding: commissie Onderwijs-Arbeidsmarkt op 15 oktober 2020 onder voorzitterschap van Luc Van Waes

Dossierbeheerder: Marleen Colpin

1 Situering

Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 stelt dat het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen wordt opgeheven. Op 21 februari 2020 bracht de Vlor advies uit over het voorontwerp van decreet tot opheffing van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd Agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen”, tot regeling van de taken en bevoegdheden en tot wijziging van de naam “Hermesfonds”.¹ Op 27 augustus 2020 gaf de Vlor advies over vier uitvoeringsbesluiten die de opheffing van Syntra Vlaanderen verder uitwerken.²

De voorliggende adviesvraag betreft een vijfde uitvoeringsbesluit voor de opheffing van Syntra Vlaanderen, met name het besluit dat de modaliteiten regelt voor de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) om de maatregel ‘de leertijd’ vanaf 1 januari 2021 vorm te geven. Het besluit wijzigt verder niets aan de organisatie van de leertijd.

2 Advies over het voorontwerp van besluit

De Vlor vindt het belangrijk dat de continuïteit van de regie van de leertijd gegarandeerd is na de opheffing van Syntra Vlaanderen. Over de beslissing om die regie aan VDAB toe te wijzen, heeft de Vlor zich al uitgesproken in het advies bij het voorontwerp van decreet. De raad stelde zich toen al vragen bij de rol van VDAB in de begeleiding en ondersteuning van onderwijskwalificerende trajecten.³

In datzelfde advies merkten we op dat het kansengroepenbeleid dat Syntra Vlaanderen moet voeren bij geen enkele van de partners die taken overnemen, werd ondergebracht. Dat vinden we wel terug in dit besluit (artikel 46). VDAB kan een bedrag van 250.000 euro verdelen over de centra op basis van een aantal parameters. De Vlor vindt het positief dat het budget voor doel- en kansengroepenwerking behouden blijft én dat er meer rekening gehouden kan worden met de achtergrond en de voorgeschiedenis van leerlingen. Op die manier zullen de middelen terechtkomen bij de centra die ze het meest nodig hebben.

In artikel 24 moet in de laatste paragraaf ‘VDAB’ vervangen worden door ‘leertrajectbegeleider’. Dat ligt in de lijn van de bevoegdheid van de leertrajectbegeleider zoals die in dit artikel omschreven wordt.

Het besluit bepaalt ook het toezicht op de leertijd:

- De Onderwijsinspectie voert toezicht uit op de leertijd als onderwijskwalificerend traject;
- De Vlaamse Sociale Inspectie zal het toezicht uitoefenen op de aspecten van de leertijd die onder de regie van VDAB vallen;
- VDAB zal op zijn beurt instaan voor de eerstelijnsmonitoring en kwaliteitsbewaking.

¹ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [De opheffing van Syntra Vlaanderen](#), 21 februari 2020.

² Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. Verdere uitwerking opheffing Syntra Vlaanderen. [Vier adviezen voor de verdere uitwerking van de opheffing van Syntra Vlaanderen](#), 27 augustus 2020.

³ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [De opheffing van Syntra Vlaanderen](#), 21 februari 2020, p. 2.

De Vlor vindt het een goede zaak dat de Onderwijsinspectie met hetzelfde referentiekader en instrumentarium de kwaliteit bewaakt van alle onderwijskwalificerende trajecten, dus ook die van de leertijd. Het is wel belangrijk dat de rollen tussen de drie toezichthouders scherp afgebakend zijn en dat hun oordeel coherent is.

3 Bezorgdheid over de beschikbare tijd voor algemene vorming in de leertijd in het licht van de nieuwe eindtermen

Hoofdstuk 3 van het voorontwerp van besluit gaat over de component 'leren' van de leertijd of de 'theoretische vorming'. In de begeleidende nota lezen we dat die theoretische vorming vorm krijgt via één lesdag per week in het opleidingscentrum (Syntra vzw) en wordt opgesplitst in een halve dag algemene vorming en een halve dag (theoretische) beroepsgerichte vorming.

Op zich wijzigt het besluit niets aan die tijdsindeling. De verdeling tussen de component werkplekleren (4 dagen) en de component leren (1 dag) is geregeld via het decreet betreffende het stelsel van leren en werken (artikel 31).⁴ Als we echter naar die verdeling kijken vanuit de nieuwe eindtermen voor de tweede en derde graad secundair onderwijs, maken we ons ernstig zorgen over de haalbaarheid. De Vlor is sowieso al bezorgd over de haalbaarheid van de eindtermen, zeker voor arbeidsmarktgerichte opleidingen of richtingen met dubbele finaliteit.⁵ In die opleidingen moeten immers ook de leerdoelen van de beroepskwalificaties behaald worden, naast algemene en specifieke eindtermen. Die bezorgdheid naar haalbaarheid geldt des te meer voor leerlingen in leren en werken (leertijd en deeltijds beroepssecundair onderwijs) en in duaal leren, die een deel van hun leertijd op de werkplek doorbrengen. De verschillende stelsels waarin leren en werken/leren op de werkplek gecombineerd worden, verschillen qua verdeling van de tijd op school of in het opleidingscentrum en op de werkplek. In de leertijd is de component leren/algemene vorming het meest beperkt. Dat maakt dat de vraag naar haalbaarheid zich hier het scherpst stelt. Die bezorgdheid moet dan ook meegenomen worden als er over een nieuwe invulling van de leertijd nagedacht wordt.⁶

Marleen Colpin
secretaris Raad Secundair Onderwijs

Saskia Lieveyns
voorzitter Raad Secundair Onderwijs

⁴ [Decreet betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap, 3 oktober 2008.](#)

⁵ Vlaamse Onderwijsraad & Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Algemene Raad. [Advies over het voorontwerp van decreet betreffende de onderwijsdoelen voor de tweede en de derde graad van het secundair onderwijs en diverse andere verwante maatregelen](#), 27 augustus 2020 (Vlor); 28 augustus 2020 (SERV).

⁶ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Secundair Onderwijs. [Laat leren en werken niet zomaar inkantelen in duaal leren](#), 10 oktober 2019.